

Putkilokasvikartoitus Lahden hautausmailla

kesä–heinäkuu 2021

Sisällys

Johdanto	3
Mitä hautausmailta löytyi?	4
Monimuotoisuuden lisääminen hautausmailla	7
Viljelykasvien luonnonvaraiset sukulaiset	8
PUTKILOKASVILUETTELOT	
Luettelon tulkitseminen.....	10
Läntinen hautausmaa.....	11
Vanha hautausmaa.....	17
Mustankallion hautausmaa	19
Levon hautausmaa.....	22
Nastolan hautausmaa	29
Koottu kasviluettelo	33
Lähteet.....	39

Tekijätiedot

Putkilokasvikartoitus tehtiin Lahden seurakuntayhtymän hautaus-toimen tilauksesta. Yhteyshenkilö: Eila Nykänen, ylipuutarhuri.

Putkilokasvit kartoitti ja raportin laati biologian kandidaattiopiskelija Samu Tyrväinen (Helsingin yliopisto).

Valokuvat: Samu Tyrväinen

Kartat: Muokannut Samu Tyrväinen Lahden seurakuntayhtymän karttojen pohjalta.

Kirjasimet: Sansita (otsikot), Sarabun (leipäteksti), Archivo Narrow (taulukot, kartat)

Johdanto

Tässä kartoituksessa on inventoitu **luonnonvarainen putkilokasvisto** seuraavilla Lahden seurakunnan viidellä hautausmaalla.

- Vanha hautausmaa
- Läntinen hautausmaa
- Mustankallion hautausmaa
- Levon hautausmaa
- Nastolan hautausmaa

Hautausmaakohtaiset kasviluettelot löytyvät tästä raportista alkaen **sivulta 9**. Lisäksi näiden jälkeen on koottu lista kaikista kartoituksessa löytyneistä lajeista.

Putkilokasvit ovat kasveja, joiden varressa kulkee vettä, ravinteita ja sokeria kuljettava putkilo, *johtosolukko*. Putkilokasveja ovat kaikki muut kasvit paitsi sammaleet ja levät (eivät siis myöskään jäkälät).

Koristekasvit ja viljelykarkulaiset eivät kuuluneet kartoituksen piiriin. Haitallisiksi säädetty vieraslajit on kuitenkin luetteloitu.

Puut on kartoitettu vain Levon hautausmaan hoitamattomalta alueelta. Muualta puut on kartoitettu vastikään.

Kartoitus tehtiin **22.6.–15.7.2021**, jolloin moni kasvi kukkii ja on siten helppo havaita. Putkilokasvilajeja on Suomessa kuitenkin 3236 (Kurtto ym. 2019), osa varsin huomaamattomia tai samannäköisiä toisten lajien kanssa, joten tarkemmassa ja pidempiaikaisessa inventoinnissa alueelta löydettäisiin varmasti lajeja, joita ei nyt havaittu. Jokainen hautausmaa kierrettiin läpi kerran. Koska kasvien vuodenaikaisrytmissä on isoja eroja, kertoo nyt tehty kartoitus vain yhden havainnointiajankohdan tilanteen. Tämä raportti onkin ennen kaikkea hyvä lähtötaso selvittäessä putkilokasvimuotoisuutta Lahden hautausmailla.

Mitä hautausmailta löytyi?

Lahden hautausmaiden putkilokasvilajisto on pitkälti samanlaista kuin muuallakin Suomen eteläboreaalisen ilmastovyöhykeen taajama-alueilla. Ne lajit, jotka tapaavat menestyä ojanpenkereillä, joutomailla ja muilla kaupunkiympäristön hoitamattomilla viheralueilla, ovat yleisiä myös hautausmailla. Kartoituksessa muodostuikin pian käsitys tyyppillisestä ”hautausmaalajistosta”. Koska alueet eri hautausmailla muistuttavat toisiaan, ovat myös kasvit pitkälti samoja. Löytyneestä **162 kasvilajista/-suvusta** puolet kasvoi useammalla kuin yhdellä hautausmaalla.

Koska hautausmaalla painopiste on istutetuissa kasveissa, tavataan yleensä suosia leikattua nurmikkoa – helppouden, käytännöllisyyden ja siistin vaikutelman takia. Haudoilta pitää pystyä liikkumaan, ja toisaalta lyhyt nurmikko mahdollistaa hautakivien ja kukkaistutustenkin näkymisen. Nurmikolla ei luonnollisesti kasva kuin muutama, leikkurin teräkorkeutta matalampi laji, etenkin valkoapila ja niittyhumala, jotka hallitsivat nurmikkoja jokaisella hautausmaalla.

Onneksi Lahden hautausmailla on myös hoitamattomampia alueita. Näiltä alueilta löytyy valtaosa tässä raportissa luetteloiduista kasveista. Hoitamattomia alueita on sekä pieninä vyöhykkeinä esim. hautaosastojen välissä ja reunustoilla että suurempina yhtenäisinä alueina niissä osissa hautausmaita, jotka eivät ole vielä hautauskäytössä. Joillakin hautausmailla (Levo, Läntinen) on jopa pieniä metsämäisiä alueita, jotka myös ovat pitkälti hoitamattomia. Hoitamattomuus mahdollistaa monimuotoisen kasvillisuuden syntyminen. Se luo vaihtelevan maiseman ja myös suoja- ja pesäpaikkoja mahdollisille eläimille.

Erityisen maininnan arvoisia ovat montaa hautausmaata ympäröivien muurien päälle syntyneet pienoiselinympäristöt. Vanhojen kivimuurien päälle on sammal ehtinyt muodostaa peitteen, jolla kasvavat erilaiset putkilokasvit, kuten vaikka runsas pihatähtimö Mustankallion muuten kasvillisuudeltaan karulla hautausmaalla.

Hoitamattomuuden vaikutus monimuotoisuuden lisäämisessä havainnollistuu erityisen hyvin joissakin kohdissa hautausmaa-alueita. Esim. Läntisellä hautausmaalla on AU2- ja D-osastojen välissä pieni vyöhyke leikkaamatonta aluetta, jossa kuitenkin kasvaa liki kymmenen sellaista lajia, jota ei esiinny missään muualla hautausmaan alueella, mukaan lukien Suomessa harvinaiset jänönapila ja masvalo. Samankaltainen vaatimaton mutta lajirikas kohta on Levon hautausmaalla, A2ML-muistolehdon edessä olevien muistomerkkien viereinen karu läntti. Sillä kasvaa mm. Suomessa harvinainen hentosavikka.

Nurmikko on lajimonimuotoisuudeltaan hyvin köyhää. Aiemman kuvan hiekkaisella, hoitamattomalla laikulla kasvaa sen sijaan monia lajeja.

Kuvat ovat Levon hautausmaalta.

Uhanalaiset, harvinaiset ja rauhoitetut lajit

Hautausmailta löytyi kolme *silmiälläpidettävää* lajia: ahokissankäpälä (*Antennaria dioica*), kelta-apila (*Trifolium aureum*) ja ketoneilikka (*Dianthus deltoides*), mutta ei yhtään uhanalaista.

Uhanalaisuusluokitukset perustuvat uusimpaan *Punaiseen kirjaan* (2019), punainenkirja.laji.fi.

Hautausmailta löytyi kolme Suomessa *harvinaista* lajia (*Maastokasvion* (Mossberg & Stenberg 2006, suom. Vuokko 2007) mukaan): jänönapila (*Trifolium arvense*), hentosavikka (Lipandra polysperma) ja masvalo (*Anthyllis vulneraria*).

Masmalo on myös rauhoitettu laji (Luonnonsuojeluasetus 160/1997). Levon hautausmaalta löytyi Suomessa *melko harvinainen* jänönsalaatti.

Lajien tunnistaminen

Kasvit on tunnistettu lähtökohtaisesti lajitasolla, mutta joidenkin kohdalla on tyydytty sukutason määrittelyyn. (Esim. voikukkien sukuun (*Taraxacum*) kuuluu satoja, hyvin samannäköisiä pikkulajeja.) Jokainen havaittu kasvi, joka on ollut tunnistamiseen vaadittavassa kunnossa, on luetteloitu. Niistä muutamasta kasvista, joita ei ole onnistunut määrittää luotettavasti, on kuva ja veikkaus taksonista luettelon perässä.

HEINISTÄ

Hautausmailla kasvoi runsaasti erilaisia heiniä (*Poaceae*). Eri heinälajien lajituntomerkit ovat monesti mikroskooppista tarkastelua vaativia; eroavaisuus kahden saman suvun lajilla voi olla tähkylän helpeiden tai kaleiden pituus tai kukkien lukumäärä tähkylässä. Koska hautausmaat käytiin läpi kiertelemällä, ei ollut mahdollista pysähtyä tarkastelemaan jokaista heinää luupin kanssa. Kartoittajalla ei myöskään ollut erityistä osaamista heinäkasveista. Siksi voidaan pitää todennäköisenä, että hautausmailla on useampia heinälajeja, kuin mitä nyt tuli luetteloitua.

On myös mahdollista, että inventaarioon on eksynyt jokin yksittäinen lajitason lipsahdus. Kasvisuvuissa on usein lajeja, jotka muistuttavat toisiaan aika lailla. Jotkin lajit myös risteytyvät sukutovereidensa kanssa, mikä sekoittaa soppaa entisestään.

Monimuotoisuuden lisääminen hautausmailla

Jutta Mäkijärven opinnäytetyössä *Luonnon monimuotoisuus hautausmailla – haasteet ja mahdollisuudet alueiden ylläpidosta vastaavien näkökulmasta* (2017) todetaan, että hautausmaiden työntekijät tietävät monimuotoisuuden arvon ja keinot sen lisäämiseksi (tutkimus tehty Tampereella).

Lahden hautausmaiden työntekijät ovatkin varmasti parhaita asiantuntijoita tekemään monimuotoisuutta edistäviä muutoksia hautausmailla – he tuntevat alueet ja ymmärtävät, mitä eri käyttötarkoituksia niillä on. Mäkijärven opinnäytetyössä sanotaan, että omaisten myönteinen suhtautuminen on olennaista kehitettäessä hautausmaaluonnon monimuotoisuutta. Keskusteluihin omaisten kanssa kannattaakin tuoda mukaan hautausmaiden ekologinen rooli osana kaupunkiluontoa.

Kasvimonimuotoisuudesta ovat riippuvaisia etenkin hyönteiset – ja vastaavasti kasvit ovat pölytyksen kautta riippuvaisia hyönteisistä. Hyönteisistä on kadonnut 75 % viimeisten 50 vuoden aikana (Dave Goulson 2021). Tässä tilanteessa jokainen hyönteisille tarjottu elinympäristö on arvokas. Yksi tehokkaimmista tavoista luoda hyönteisille lisää elinympäristöjä on muuttaa nurmikkoja niityiksi. Siksi Lahden hautausmaillakin kannattaa säilyttää nykyiset hoitamattomat alueet ja lisäksi harkita, onko leikattujen nurmialueiden osuutta mahdollista vähentää joistain osista ilman, että haudoille kulku estyy tai henkilökunnan työ hankaloituu.

Ps. Mäkijärven [opinnäytetyön](#) viimeisessä luvussa ”Pohdinta ja kehittämisehdotukset” (s. 32–34) on lueteltu monia hyviä toimenpiteitä, joilla monimuotoisuutta voidaan lisätä hautausmailla.

Viljelykasvien luonnonvaraiset sukulaiset

Hautausmailta löytyi myös monia nk. CWR-lajeja eli *viljelykasvien luonnonvaraisia sukulaislajeja* (eng. Crop Wild Relatives). Esimerkiksi ahomansikka (*Fragaria vesca*) on puutarhamansikan (*Fragaria ananassa*) luonnonvarainen sukulainen.

Viljelykasvien perimä on yleensä hyvin kapea verrattuna luonnonpopulaatioihin. Tämän takia viljelykasvit ovat haavoittuvaisia erilaisille ympäristönmuutoksille, huomionarvoisimpana käynnissä oleva ilmastonmuutos, jonka vuoksi esim. tuholaiset, kuivuus ja tulvat uhkaavat maailman ruokaturvaa. CWR-lajit ovat arvokkaita geenivarastoja, joista saadaan uusia ominaisuuksia viljelykasveille. Tämän vuoksi myös luonnonvaraisten sukulaislajien geneettisen monimuotoisuuden suojeleminen on tärkeää.

Suojelu

Viljelykasveilla on valtavasti sukulaislajeja luonnossa, mutta näistä tärkeimmät on valittu *Suomen priorisoidulle CWR-lajilistalle*, josta löytyy 53 alalajia ja 35 alalajia/muunnosta.

Näitä lajeja suojellaan etenkin erillisillä suojelualueilla. Tätä toimintaa koordinoi Luonnonvarakeskus Luke. Maanomistajien on kuitenkin hyvä olla tietoinen maillaan esiintyvien kasvien geneettisestä arvosta. Hautausmaakohtaisiin kasviluetteluihin onkin kirjattu maininta priorisoidulta CWR-lajilistalta löytyvien kasvien kohdalle.

Lähteenä on käytetty Luonnonvarakeskuksen raporttia *Viljelykasvien luonnonvaraisten sukulaislajien suojeleminen Suomessa* (Fitzgerald, Eisto & Kiviharju 2020).

Putkilokasviluettelot

Luettelon tulkitseminen

Luettelo on aakkostettu suomenkielisten nimien mukaan. Nimet ovat Suomen Lajitietokeskuksen tämänhetkisen käytännön mukaisia (laji.fi). Tämän vuoksi tutut lajit voivat olla nimillä, joita arkikielessä kuulee vähemmän (kuusi → metsäkuusi, timotei → nurmitähkiö).

Kasvilajien **esiintyminen (es.)** on arvioitu silmämääräisesti asteikolla 1–3.

1 = pienellä alueella tai satunnaisia yksilöitä

2 = esiintyy pitkin hautausmaata

3 = hallitsee maisemaa

Huom! Esiintyvyyssarvion tarkoituksena on ainoastaan täydentää kartoituksen antamaa kuvaa hautausmaiden kasvillisuudesta. Mittausmenetelmä ei ole tieteellinen, eikä arviota voi käyttää kuvaamaan kasvilajien todellisia populaatiokokoja hautausmailla.

Kasvin esiintyminen hautausmaa-alueella on myös eri asia kuin kasvin yleisyys Suomessa.

Suomessa harvinaisten kasvien kohdalla tämä tieto on kirjattu luetteloon.

Kasvien **uhanalaisuusluokitus** on mainittu kaikkien niiden lajien osalta, joiden luokitus ei ole *elinvoimainen*. Myös ainoan **rauhoitettun** kasvin, masmalon (*Anthyllis vulneraria*), kohdalle on kirjattu tämä tieto.

Haitalliset vieraslajit on korostettu punaisella.

KARTTA JA ALUEET

Hautausmailta löytyneitä haitallisten vieraslajien, silmälläpidettävien ja harvinaisten lajien esiintymiä on merkitty karttaan, joka löytyy hautausmaakohtaisen luettelon jälkeen. Osa hautausmaista on jaettu 2–3 alueeseen maaston mukaan. Näiden alueiden tunnuksat (I, II, III) löytyvät luettelosta jokaisen alueelta löytyneen kasvilajin kohdalta.

Läntinen hautausmaa (11,7 ha)

Läntinen hautausmaa jakautuu kahteen osa-alueeseen. Suuri osa alueesta on hautauskäytössä (**alue I**). Täällä lajeja löytyy useilta hoitamattomilta vyöhykkeiltä hautaosastojen reuna- ja välialueilta. AU2:n länsipuolelta, kapealta niittysoirolta löytyy poikkeuksellisen paljon erilaisia lajeja niin pieneksi alueeksi, mukaan lukien Suomessa harvinaiset jänönapila ja masmalo.

Hautausmaan pohjoisosassa on tuoretta kangasmetsää, joka ei ole hautauskäytössä (**alue II**). Maa on pääosin sammaleen ja mustikan peitossa. Metsässä on myös ilahduttavasti lahopuita, jotka ovat tärkeitä pieneliöiden ja siten koko eliöyhteisön monimuotoisuudelle.

Läntiseltä hautausmaalta löytyi **83 kasvilajia/-sukua**.

Kasvimonimuotoisuus lisää myös hyönteisten monimuotoisuutta; kuvan toukka kiipeilee särmäkuismassa Läntisellä hautausmaalla.

Tämä alueen II lahopuu on maannut maassa useamman vuoden, mistä merkinä rungon päälle kasvava sammalpeitto, josta kasvaa jo uusia männyntaimia.

suomenkielinen nimi	tieteellinen nimi	alue	huomioita	es.
ahdekaunokki	<i>Centaurea jacea</i>	I		2
ahokissankäpälä	<i>Antennaria dioica</i>	I	silmälläpidettävä	1
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2
ahopäivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	I		2
ahopukinjuuri	<i>Pimpinella saxifraga</i>	I		2
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	I		2
alsikeapila	<i>Trifolium hybridum</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; hoitamattomalla alueella AU2:n länsilaidalla	2
harakankello	<i>Campanula patula</i>	I		2
heinätähtimö	<i>Stellaria graminea</i>	I		1
hentolituruoho	<i>Arabidopsis thaliana</i>	I	soralla	1
hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n itälaidalla	1
hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>	I		2
hoikkahopeahanhikki	<i>Potentilla argentea</i>	I	etenkin koilliskulman huoltorakennuksen pihassa	2
huopavoikeltano	<i>Pilosella officinarum</i>	I	monesti leikatulla nurmikolla pelkät lehdet	2
isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	I,II		2
jänönapila	<i>Trifolium arvense</i>	I	harvinainen Suomessa; kartalla	1
japanintatar	<i>Reynoutria japonica</i>	I	haitallinen vieraslaji; kartalla	1
käenkaali, ketunleipä	<i>Oxalis acetosella</i>	I		1
kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>	I,II		2
kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>	I,II		3
kannusruohot*	<i>Linaria</i>	I	epävarma tunnistus; kuva liitteenä	2
keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>	I	karulla maaperällä	1
keltasauramo	<i>Cota tinctoria</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n länsilaidalla	1
ketoneilikka	<i>Dianthus deltoides</i>	I	silmälläpidettävä; kartalla	1
ketotädyke	<i>Veronica arvensis</i>	I	soratiellä, kitukasvuinen	1
ketotuulenlento	<i>Filago arvensis</i>	I	soralla	1
kielo	<i>Convallaria majalis</i>	I,II		3
kiertotatar	<i>Fallopia convolvulus</i>	I	ei vieraslaji kuten jotkin kiipeilevät tatarkasvit	1
kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	I		2
koiranheinä	<i>Dactylis glomerata</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2
koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	I	kukinta ohi	1
komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	I	haitallinen vieraslaji; kartalla	2

kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	I		2
kurjenkello	<i>Campanula persicifolia</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n länsilaidalla	1
kyläkellukka	<i>Geum urbanum</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n länsilaidalla	1
kylänurmikka	<i>Poa annua</i>	I		1
leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>	I		1
lutukka	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	I		2
maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	I		2
masmalo	<i>Anthyllis vulneraria</i>	I	rauhoitettu, harvinainen Suomessa; kartalla	1
metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>	II		1
metsäapila	<i>Trifolium medium</i>	I		3
metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinacea</i>	I,II		3
metsänätkelmä	<i>Lathyrus sylvestris</i>	I		1
mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	I	nurmikolla	3
niittyjuola	<i>Elytrigia repens</i>	I	ainoastaan muurahaispesän ympärillä; kartalla	1
niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>	I		2
niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2
niittysuolaheinä	<i>Rumex acetosa</i>	I		1
nurmihärkki	<i>Cerastium fontanum</i>	I	soratiellä, pieni	1
nurmikohokki	<i>Silene vulgaris</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n itälaidalla	1
nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	I,II		3
nurmitähkiö, timotei	<i>Phleum pratense</i>	I		2
oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	II		2
paimenmatara	<i>Galium album</i>	I		3
peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>	I		1
peltosaunio, saunakukka	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	I		2
peurankello	<i>Campanula glomerata</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n länsilaidalla	2
pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	I		2
piharatamo	<i>Plantago major</i>	I	etenkin hiekkateillä	3
pikkutalvikki	<i>Pyrola minor</i>	II		1
poimulehdet	<i>Alchemilla</i>	I	sukuun kuuluu lukuisia pikkulajeja	2
pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>	I		1
puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	I	hoitamattomalla alueella AU2:n itälaidalla	1

puna-apila	<i>Trifolium pratense</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; hoitamattomalla alueella AU2:n länsilaidalla	2
puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2
rantanenätti	<i>Rorippa palustris</i>	I	soralla	1
rentohaarikko	<i>Sagina procumbens</i>	I	pienenpieni	2
salokeltanot	<i>Hieracium sect. Hieracium</i>	I,II		2
sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>	I		1
särmäkuisma	<i>Hypericum maculatum</i>	I		2
seittitakiainen	<i>Arctium tomentosum</i>	II	alueen II kaakkoiskulmassa	1
siankärsämä	<i>Achillea millefolium</i>	I	paljon etenkin lehtiä	3
syysmaitiainen	<i>Scorzoneroideis autumnalis</i>	I		1
taigananjalka	<i>Pteridium pinetorum</i>	II		2
ukkomansikka	<i>Fragaria moschata</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; kartalla	1
vadelma	<i>Rubus idaeus</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	1
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	I	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; nurmikolla	3
valkokarhunköynnös	<i>Convolvulus sepium</i>	I	haitallinen vieraslaji ; kartalla	1
vanamo	<i>Linna borealis</i>	II		2
voikukat	<i>Taraxacum</i>	I,II	sukuun kuuluu satoja pikkulajeja	3
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>	I,II		2

Suomessa harvinaiset
jänönapila (vas.) ja
masmalo.

EPÄVARMAT TUNNISTUKSET
kannusruohot (*Linaria*)

TUNNISTAMATTA JÄÄNEET
Kuivannut simake (*Anthoxanthum*)?
Hoitamattomalla alueella AU2:n
eteläpuolella.

Vanha hautausmaa (1,8 ha)

Vanha hautausmaa on pieni hautausmaa kaupungin keskustassa. Maisema on pääosin leikattua nurmikkoa, mutta verrattain monet hoitamattomat, kivireunustetut haudat tarjoavat kasvupaikkoja eri luonnonkasveille.

Vanhalta hautausmaalta löytyi **39 kasvilajia/-sukua**.

suomenkielinen nimi	tieteellinen nimi	huomioita	es.
ahokissankäpälä	<i>Antennaria dioica</i>	silmälläpidettävä ; hoitamattomalla haudalla	1
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
ahopäivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>		1
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	hiekkatien reunassa	1
heinätähtimö	<i>Stellaria graminea</i>		1
hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>	yksittäinen hautakiven vieressä isommalla uurna-alueella	1
hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>		1
huopavoikeltano	<i>Pilosella officinarum</i>		2
isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	huoltopihalla	1
jänönsara	<i>Carex leporina</i>	hoitamattomalla haudalla; kartalla	1
jauhosavikka	<i>Chenopodium album</i>	huoltopihalla	1
karvaskallioinen	<i>Erigeron acris</i>		2
keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>	karulla maaperällä: kivimuurilla, haudoilla	2
ketoneilikka	<i>Dianthus deltoides</i>	silmälläpidettävä ; hoitamattomilla haudoilla	1
ketotaskuruoho	<i>Noccaea caerulea</i>		1
kielo	<i>Convallaria majalis</i>	hoitamattomilla haudoilla	2
kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>		1
koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>		2
kotkansiipi	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	paljon myös istutettuna	2
kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>		1
lampaannata	<i>Festuca ovina</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; hoitam. haudoilla	2
lehtoakileija	<i>Aquilegia vulgaris</i>		1
lehtohorsma	<i>Epilobium montanum</i>		1
maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>		1
niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	nurmikolla	3

nurmipiippo	<i>Luzula multiflora</i>	hoitamattomilla haudalla	1
nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	etenkin hoitamattomilla haudoilla	2
nurmitähkiö, timotei	<i>Phleum pratense</i>	isomman urna-alueen lounaiskulmassa	1
paimenmatara	<i>Galium album</i>		2
peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>		2
peltosaunio, saunakukka	<i>Tripleurospermum inodorum</i>		2
piharatamo	<i>Plantago major</i>	nurmikolla	3
poimulehdet	<i>Alchemilla</i>	sukuun kuuluu lukuisia pikkulajeja	2
rentohaarikko	<i>Sagina procumbens</i>	pienenpieni, huoltopihalla muurin juuressa	1
siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>		2
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; nurmikolla	3
voikukat	<i>Taraxacum</i>	sukuun kuuluu satoja pikkulajeja	3
vuohenkello	<i>Campanula rapunculoides</i>	hoitamattomilla haudoilla	1
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>		1

Mehiläinen ruokailemassa vuohenkellolla ja pölyttämässä kasvia.

Mustankallion hautausmaa (4,8 ha)

Mustankallion hautausmaa on pienehkö hautausmaa ja pääosin leikattua nurmikkoa, mistä johtuen alue on kasvillisuudeltaan varsin köyhää. Mustankallion hautausmaalta löytyikin vähiten lajeja kartoitetuista hautausmaista.

Harvoja kasvupaikkoja löytyy etenkin hautausmaata ympäröivältä pulterimuurilta, jossa elää joitakin kasvupaikkaan sopeutuneita kasvilajeja, mainittavimpina muuria runsaana päällystävää pihatähtimö ja pienenä kasvava jauhosavikka. Aivan kivimuurin vierustalta, kohdista joihin ruohonleikkuri ei ole ylettänyt, löytyy kohtalaisesti etenkin ahojäkkärää.

Hoidetulla nurmialueella kasvaa runsaana kaunokaista (*Bellis perennis*), joka ei kuitenkaan viljelyperäisenä kasvina ole mukana luettelossa.

Mustankallion hautausmaalta löytyi yhteensä **37 kasvilajia/-sukua**.

suomenkielinen nimi	tieteellinen nimi	huomioita	es.
ahojäkkärä	<i>Omalotheca sylvatica</i>	kivimuurin kupeessa	2
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>		2
isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	toimistorakennuksen takana	1
jauhosavikka	<i>Chenopodium album</i>	pieniä yksilöitä kivimuurin päällä	2
käenkaali, ketunleipä	<i>Oxalis acetosella</i>	kontin juuressa	1
keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>	kivimuurin päällä	1
keltamo	<i>Chelidonium majus</i>	toimistorakennuksen takana	1
kevätleinnikkiryhmä	<i>Ranunculus auricomus</i> -ryhmä	ryhmään kuuluu satoja pikkulajeja	1
kielo	<i>Convallaria majalis</i>	paljon rajojen ulkopuolella, muutamia rajojen sisällä	1
maahumala	<i>Glechoma hederacea</i>		2
maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	huoltopihalla	1
metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>	kivimuurilla	1
metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	kivimuurin juuressa	1
metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinacea</i>	mättäitä kivimuurin kupeessa ja päällä	2
mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	1
niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	nurmikolla	3
niittyjuola	<i>Elytrigia repens</i>	kontin juuressa	1

niittyurmikka	<i>Poa pratensis</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2
nurmihärkki	<i>Cerastium fontanum</i>	kivimuurin päällä	1
nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>		2
paimenmatara	<i>Galium album</i>	pieniä, nurmikolla	1
piharatamo	<i>Plantago major</i>	nurmikolla	3
pihätähtimö	<i>Stellaria media</i>	runsaasti kivimuurin päällä	2
poimulehdet	<i>Alchemilla</i>	sukuun kuuluu lukuisia pikkulajeja	2
puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	1
rentohaarikko	<i>Sagina procumbens</i>		1
rusoamerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>	haitallinen vieraslaji; kartalla	1
siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>		3
soreahiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>	kivimuurin juuressa	1
syysmaitiainen	<i>Scorzoneroides autumnalis</i>		1
tahmavillakko	<i>Senecio viscosus</i>	kivimuurin päällä; lehdet tahmeita, aika hauska	1
vadelma	<i>Rubus idaeus</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; luoteis- ja kaakkopäädysssä muurin vieressä	2
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; nurmikolla	3
valkokarhunköynnös	<i>Convolvulus sepium</i>	haitallinen vieraslaji; kartalla	1
voikukat	<i>Taraxacum</i>	sukuun kuuluu satoja pikkulajeja	3
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>	huoltopihalla aidan vieressä	1

Levon hautausmaa (43,6 ha)

Levon hautausmaa on suurin kartoitetuista hautausmaista. Alueeseen sisältyy tyypillistä, nurmikkovoittoista hautausmaa-alaa (**alue I**), kuivaa, varvikkoista mäntykangasmetsää josta osa on uurhahautakäytössä (**alue II**) ja Villähteentien eteläpuolinen, monimuotoinen alue (**alue III**).

Levolla on paljon siirtolohkareita, jotka on myös otettu osaksi hauta-alueen suunnittelua. Alueen II länsirajalla on pitkä suora lohkaraita, jotka tekevät aukon metsään. Lohkareiden lomassa kasvaa etenkin pieniä raitoja.

Alueelta III löytyy erilaisia luontotyyppiejä: lupiinivaltaista, paahteista niittyä, jossa osassa kasvaa koivikkoa; sekä kuusi- että mäntyvoittoista mustikkatyyppin kangasta; lehtomaista kangasta, jossa kasvaa harmaaleppäpuita ja kenttäkerroksessa metsäkortetta tai taigasananjalkaa; ja purojen kostuttamia ja uurtamia, varjoisia kasvupaikkoja joissa kasvaa mm. rantamataraa, sudenmarjaa ja rentukkaa.

Kuvat ovat alueelta III.

Levon hautausmaalta löytyi **122 kasvilajia/-sukua** – eniten kartoitetuista hautausmaista. Muista hautausmaista poiketen Levolla kartoitettiin myös puulajit hoitamattomien alueiden osalta (osa alueesta II ja alue III).

suomenkielinen nimi	tieteellinen nimi	alue	huomioita	es.
ahojäkkärä	<i>Omalotheca sylvatica</i>	I		1
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	II,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
ahomatara	<i>Galium boreale</i>	III	niityllä	1
ahopäivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	I,III		2
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	I,II,III		2
aitovirna	<i>Vicia sepium</i>	III	niityllä	1
harakankello	<i>Campanula patula</i>	II,III		2
harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>	III		3
heinätähtimö	<i>Stellaria graminea</i>	I,III		2
hentosavikka	<i>Lipandra polysperma</i>	I	harvinainen Suomessa; kartalla	1
hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>	II,III	kapealla vyöhykkeellä hiekkatien reunassa (II)	2
hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>	I,II,III		2
hoikkahopeahanhikki	<i>Potentilla argentea</i>	II,III	aurinkoisilla paikoilla	1
huopaohdake	<i>Cirsium heterophyllum</i>	III		1
huopavoikeltano	<i>Pilosella officinarum</i>	I,II,III		2
isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	I,II,III	monenlaisella kasvupaikalla	2
jänönapila	<i>Trifolium arvense</i>	I	harvinainen Suomessa; kartalla	1
jänönsalaatti	<i>Lactuca muralis</i>	III	melko harvinainen Suomessa; etelärajalla, kartalla	1
japanintatar	<i>Reynoutria japonica</i>	III	haitallinen vieraslaji; kartalla	1
jättipalsami	<i>Impatiens glandulifera</i>	III	haitallinen vieraslaji; kartalla	2
jauhosavikka	<i>Chenopodium album</i>	I		2
käenkaali, ketunleipä	<i>Oxalis acetosella</i>	I,III		3
kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>	I,II,III		2
kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>	I,II,III		3
karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>	III		1
katkeratatar	<i>Persicaria hydropiper</i>	I	maakasassa	1
kellukat	<i>Geum</i>	III	sukutason tunnistus, ei kukkia	2
kelta-apila	<i>Trifolium aureum</i>	III	silmälläpidettävä; kartalla	1
keltamaite	<i>Lotus corniculatus</i>	I		1
ketohanhikki	<i>Argentina anserina</i>	I		2
ketotuulenlento	<i>Filago arvensis</i>	II	hiekkatiellä	1
kevätleinikkiryhmä	<i>Ranunculus auricomus</i> -ryhmä	I	ryhmään kuuluu satoja pikkulajeja	1
kielo	<i>Convallaria majalis</i>	II,III		3

kierrotatar	<i>Fallopia convolvulus</i>	I	maakasoissa; ei vieraslaji kuten jotkin kiipeilevät tatarkasvit	1
kiiltopaju	<i>Salix phylicifolia</i>	III	kuivuneessa ojassa alueen III länsipäädyssä	1
kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	I,III		1
koiranheinä	<i>Dactylis glomerata</i>	I,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	1
koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	I,III	kukinta ohi	2
komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	III	haitallinen vieraslaji; kartalla	3
korpikestikka	<i>Calamagrostis phragmitoides</i>	II,III	lohkaresuoran pohjoispäädyssä (II), niityllä (III)	3
kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	I,III		2
kurjenkello	<i>Campanula persicifolia</i>	III		1
kurturuusu	<i>Rosa rugosa</i>	I	haitallinen vieraslaji; kartalla	1
lehtotuomi	<i>Prunus padus</i>	III	pieni	1
leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>	I,II,III		2
linnunkaali	<i>Lapsana communis</i>	I,III		2
maahumala	<i>Glechoma hedarecea</i>	I,III		3
maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	I,II,III		3
mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>	III		2
metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>	I,III		2
metsäapila	<i>Trifolium medium</i>	I,II,III		1
metsähaapa	<i>Populus tremula</i>	II		2
metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	II,III		2
metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinacea</i>	I,II,III		3
metsäkorte	<i>Equisetum sylvaticum</i>	III	runsaasti lehtomaille alueilla	3
metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>	III		2
metsäkuusi	<i>Picea abies</i>	II,III		3
metsämänty	<i>Pinus sylvestris</i>	II,III		3
metsänätkelmä	<i>Lathyrus sylvestris</i>	III	niityllä	1
metsätähti	<i>Lysimachia europaea</i>	III	kuivuneessa ojassa alueen III länsipäädyssä	1
metsätammi	<i>Quercus robur</i>	II	taimia	2
mustaherukka	<i>Ribes nigrum</i>	III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	1
mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	I,II,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	I,III	nurmikolla	3
niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>	I		2
niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>	I		1
niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>	I,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	2

nuokkuhelmikkä	<i>Melica nutans</i>	III	niityllä	1
nurmihärkki	<i>Cerastium fontanum</i>	I	kivillä, kivityksillä	2
nurmikaunokki	<i>Centaurea phrygia</i>	III		2
nurmilauha	<i>Deschampsia cespitosa</i>	III		2
nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	I,II,III		3
nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>	I		1
ojakärsämö	<i>Achillea ptarmica</i>	III	niityllä	1
oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	III		2
otavalvatti	<i>Sonchus asper</i>	I		2
paimenmatara	<i>Galium album</i>	I,III		2
peltohanhikki	<i>Potentilla norvegica</i>	I		1
peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>	I,III		2
pelto-ohdake	<i>Cirsium arvense</i>	III	niityllä	2
peltosaunio, saunakukka	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	I,II,III		2
peltoukonnauris	<i>Erysimum cheiranthoides</i>	I		2
peurankello	<i>Campanula glomerata</i>	III		1
pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	I,III		3
piharatamo	<i>Plantago major</i>	I,III	nurmikolla, hiekkateillä	3
pihatähtimö	<i>Stellaria media</i>	I,III	nurmikolla, pieni	1
pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>	II,III		3
piikkiohdake	<i>Cirsium vulgare</i>	II		1
pikkutalvikki	<i>Pyrola minor</i>	II		1
pohjankallioimarre	<i>Polypodium vulgare</i>	II	siirtolohkareella	1
poimulehdet	<i>Alchemilla</i>	I,II	sukuun kuuluu lukuisia pikkulajeja	3
pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>	I,III		2
puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	III		1
puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	I,II,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
raita	<i>Salix caprea</i>	II,III		2
rantamatara	<i>Galium palustre</i>	III	kuivuneessa ojassa	2
rantanenätti	<i>Rorippa palustris</i>	I	nurmikolla	1
rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>	II,III		2
rentohaarikko	<i>Sagina procumbens</i>	I		2
rentukka	<i>Caltha palustris</i>	III	kuivuneessa ojassa	1
riidenlieko	<i>Spinulum annotinum</i>	II,III		2

rohtotädyke	<i>Veronica officinalis</i>	I,III		2
rohtovirmajuuri/ lehtovirmajuuri	<i>Valeriana sambucifolia/ officinalis</i>	III	lehdyköiden määrä viittaisi rohtovirmajuureen, muoto lehtovirmajuureen; kuva liitteenä	1
rusoamerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>	I,III	haitallinen vieraslaji ; kellotapulien viereisessä kukkapenkissä, kartalla (I), alueella III yksittäisiä siellä täällä	2
sahalinintatar	<i>Reynoutria sachalinensis</i>	III	haitallinen vieraslaji ; kartalla	1
salokeltanot	<i>Hieracium sect. Hieracium</i>	I		1
sarat	<i>Carex</i>	III	sukutason tunnistus; kuva liitteenä	1
sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>	III		1
särmäkuisma	<i>Hypericum maculatum</i>	II,III		2
siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	I,II,III	paljon etenkin lehtiä	3
sinivuokko	<i>Hepatica nobilis</i>	II	ehkä peräisin istutuksesta	1
soreahiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>	III		2
sudenmarja	<i>Paris quadrifolia</i>	III	kuivuneessa ojassa	1
syyläjuuri	<i>Scrophularia nodosa</i>	III	ojanpenkereellä	1
syysmaitiainen	<i>Scorzoneroides autumnalis</i>	I		1
taigasananjalka	<i>Pteridium pinetorum</i>	III	tiheitä, tehokkaasti varjostavia kasvustoja	3
vadelma	<i>Rubus idaeus</i>	I,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	I,III	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; nurmikolla	3
valkokarhunköynnös	<i>Convolvulus sepium</i>	III	haitallinen vieraslaji ; kartalla	2
voikukat	<i>Taraxacum</i>	I,II,III	sukuun kuuluu satoja pikkulajeja	3
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>	I,III		3
yövilkka	<i>Goodyera repens</i>	II		1

EPÄTARKAT TUNNISTUKSET

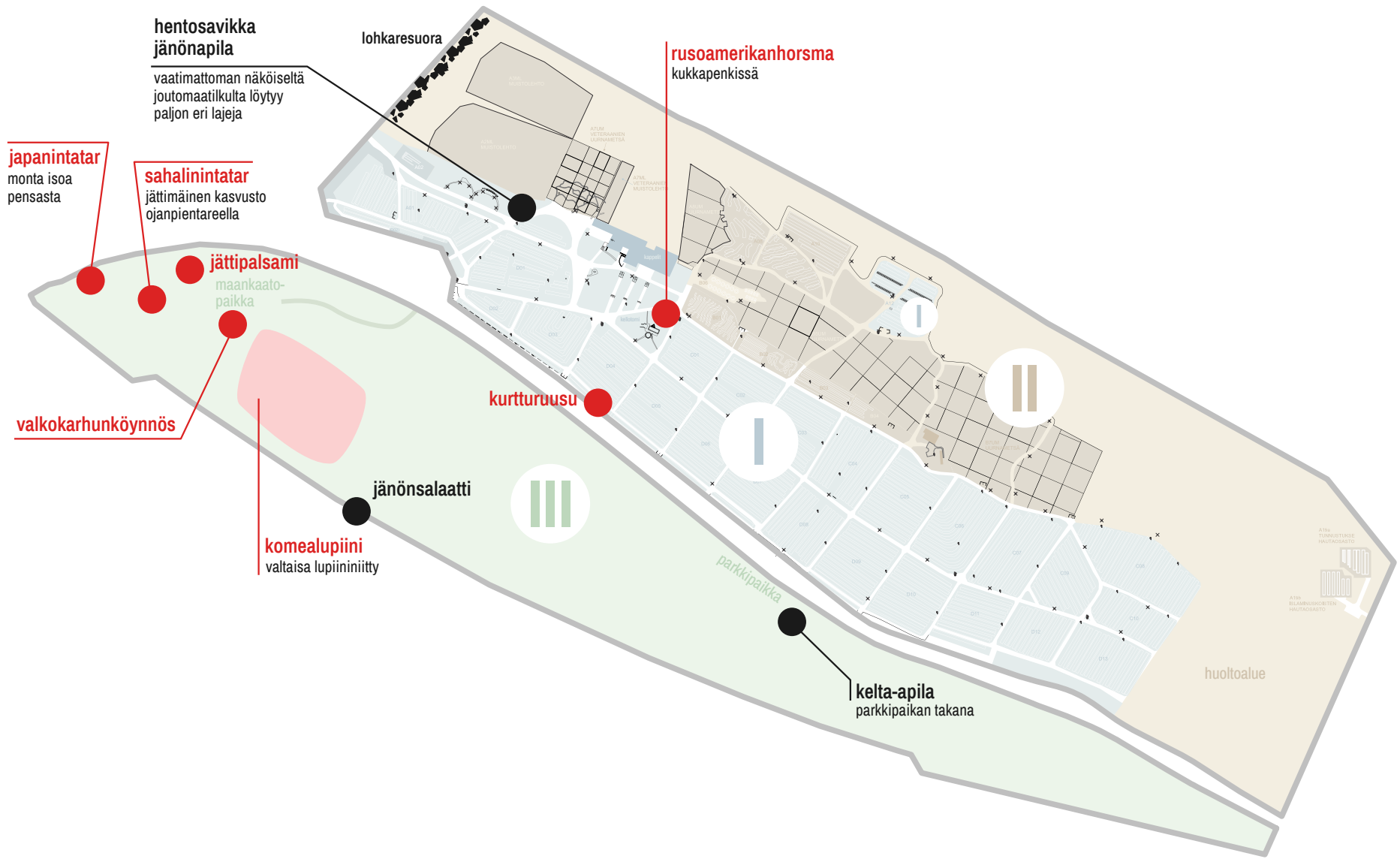
rohtovirmajuuri/lehtovirmajuuri (*Valeriana sambucifolia*/*V. officinalis*)

sarat (*Carex*)

Laji tunnistamatta. Löytyi vain 1 yksilö.

Nastolan hautausmaa (8,7 ha)

Nastolan hautausmaan erityispiirre on kaksi luonnonsuppaa, joista toinen on muutettu urnalehdoksi ja toinen on jätetty luonnolliseen tilaan. Eniten lajeja löytyykin hoitamattomasta supasta ja muilta hoitamattomilta alueilta: urnalehdon koillispuoleisesta varvikosta, huoltoalueen ympäriltä joutomaalta ja hautausmaata kiertävältä kivimuurilta.

Kivimuurin viereen jätetty muutaman metrin levyinen leikkaamaton vyöhyke lisää merkittävästi Nastolan hautausmaan putkilokasvimonimuotoisuutta. Itse kivimuurin päällinen on varsinkin ahosuolaheinän suosiossa. Pohjankallioimarre kasvaa hautausmaalla ainoastaan kivimuurin väliköistä.

alue I: hautauskäytössä oleva alue

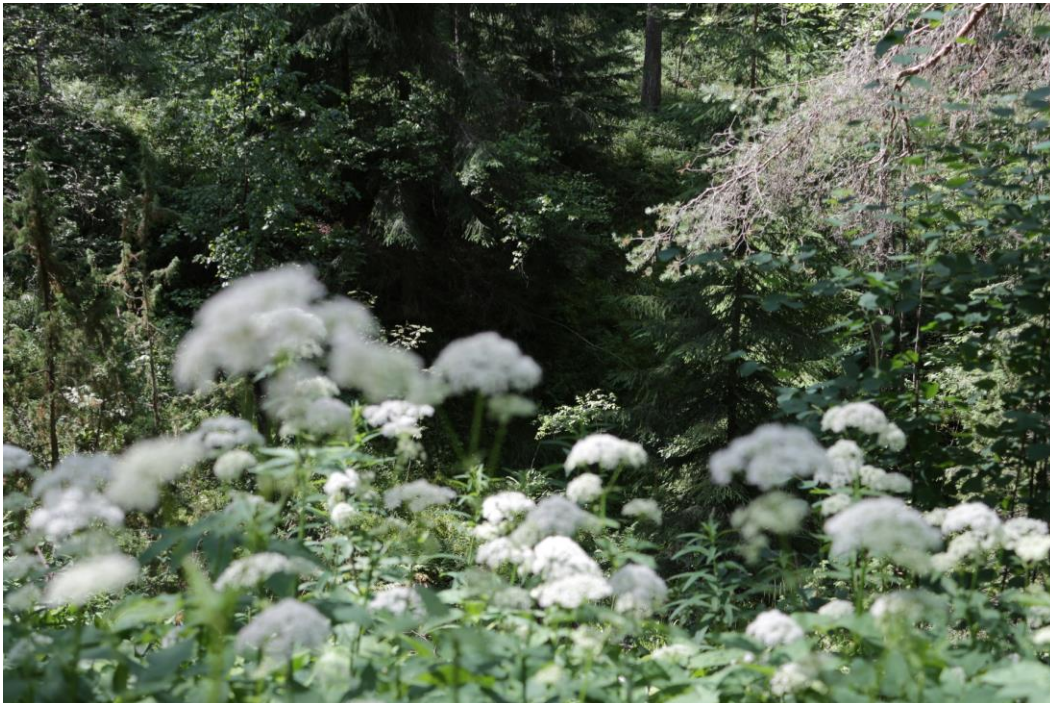
alue II: hoitamaton alue; huoltoalueen ympäristö ja sen eteläpuolinen varvikko, toinen supista

Nastolan hautausmaalta löytyi **61 kasvilajia/-sukua**.

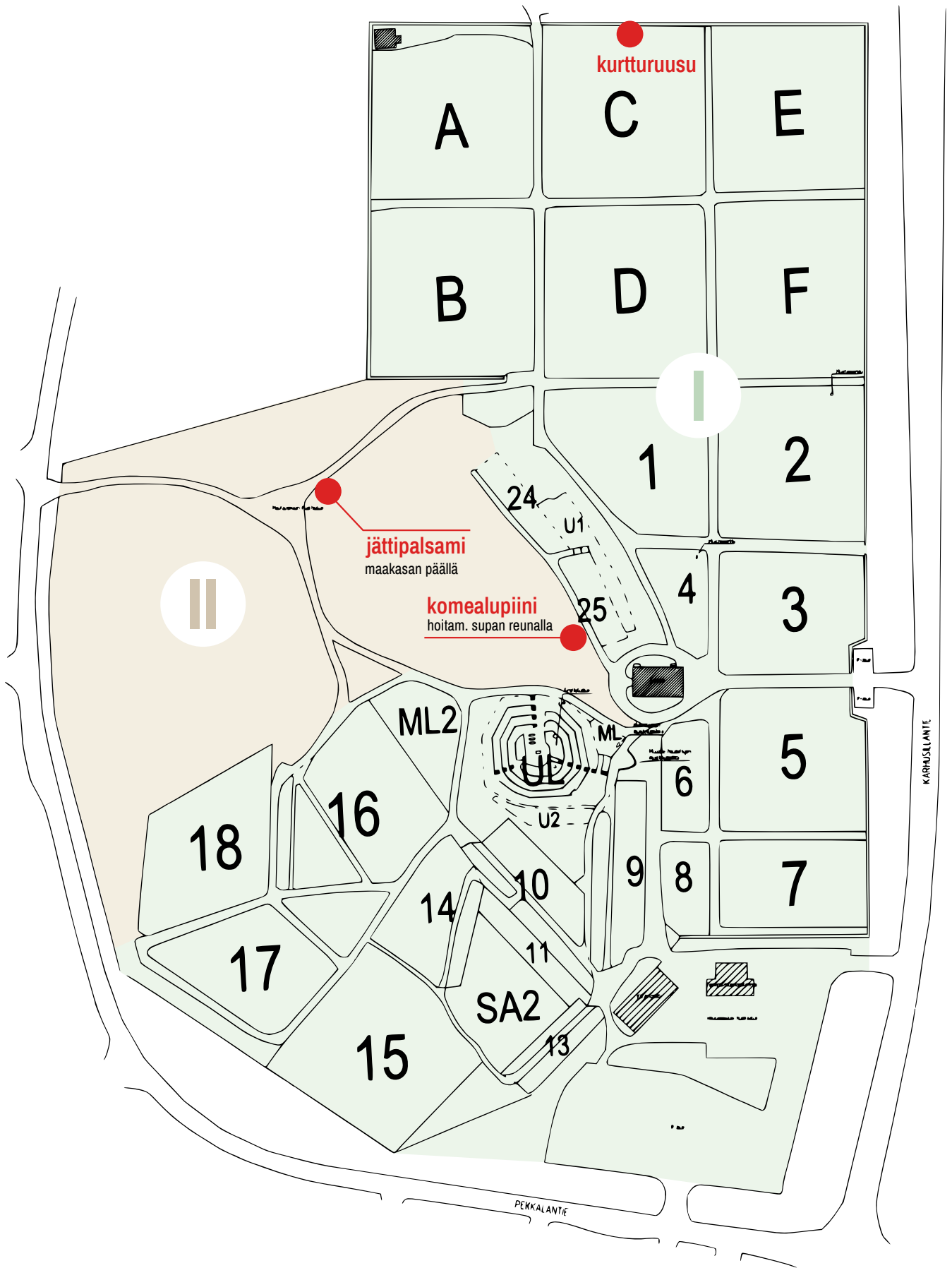
suomenkielinen nimi	tieteellinen nimi	alue	huomioita	es.
ahokissankäpälä	<i>Antennaria dioica</i>	I	silmälläpidettävä ; hoitamattomilla haudoilla	2
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
ahomatara	<i>Galium boreale</i>	I,II		2
ahopäivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	I		1
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	I	etenkin kivimuurilla	3
harakankello	<i>Campanula patula</i>	II	maakasassa	1
hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>	II		2
hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>	I,II		3
huopavoikeltano	<i>Pilosella officinarum</i>	I,II	etenkin urnalehdossa	2
isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	II	etenkin alueen II pohjoispäädyssä, huoltoalueen ympärillä	3
jättipalsami	<i>Impatiens glandulifera</i>	II	haitallinen vieraslaji ; maakasassa huoltoalueella, kartalla	2
käenkaali, ketunleipä	<i>Oxalis acetosella</i>	I	etenkin urnalehdossa	3
kalliokielo	<i>Polygonatum odoratum</i>	II	hoitamattoman supan itärinteessä, kielojen (<i>Convallaria majalis</i>) seassa	1
kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>	I,II	etenkin varvikossa alueella II	2
kangasajuruoho	<i>Thymus serpyllum</i>	I		1
kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>	I,II		2
karheanurmikka	<i>Poa trivialis</i>	II		2

keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>	I	hoitamattomalla haudalla, puun juuressa tien vieressä	1
ketohanhikki	<i>Argentina anserina</i>	II		2
kielo	<i>Convallaria majalis</i>	I,II		3
kierrotatar	<i>Fallopia convolvulus</i>	I	ei vieraslaji kuten jotkin kiipeilevät tatarkasvit	1
kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	I		1
koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	I,II	kukinta ohi	1
komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	II	haitallinen vieraslaji ; hoitam. supan itäreunalla, kartalla	1
kotkansiipi	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	I	myös istutettuna	1
kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	I		2
kurturuusu	<i>Rosa rugosa</i>	I	haitallinen vieraslaji ; kartalla	1
kyläkarhiainen	<i>Carduus crispus</i>	II		1
lampaannata	<i>Festuca ovina</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; etenkin kivimuurilla	2
leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>	II		2
linnunkaali	<i>Lapsana communis</i>	II		1
maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	I,II		2
metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>	II	hoitamattomassa supassa	1
metsäapila	<i>Trifolium medium</i>	I,II		3
metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	II	hoitamattomassa supassa, kivimuurilla	1
metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinacea</i>	II		1
metsämaitikka	<i>Melampyrum sylvaticum</i>	I,II		1
mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	I,II	nurmikolla	3
niittyjuola	<i>Elytrigia repens</i>	II		2
niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>	I,II		2
nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	I,II		3
oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	I,II	etenkin uurnalehdossa	3
peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>	II		2
pelto-ohdake	<i>Cirsium arvense</i>	II		1
peltosaunio, saunakukka	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	II		2
piharatamo	<i>Plantago major</i>	I	nurmikolla	2
pohjankallioimarre	<i>Polypodium vulgare</i>	I	kivimuurilla	2
poimulehdet	<i>Alchemilla</i>	I,II	sukuun kuuluu lukuisia pikkulajeja	2
pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>	II		2
puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	II		1

puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen	3
ranta-alpi	<i>Lysimachia vulgaris</i>	II	hoitamattomassa supassa	1
riidenlieko	<i>Spinulum annotinum</i>	II	vain hoitamattomassa supassa, siellä hyvin runsaasti	2
rohtotädyke	<i>Veronica officinalis</i>	I		2
särmäkuisma	<i>Hypericum maculatum</i>	II	varvikon laidalla	1
siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	I,II		2
soreahiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>	I,II	myös istutettuna	3
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	I,II	viljelykasvin luonnonvarainen sukulainen; nurmikolla	3
voikukat	<i>Taraxacum</i>	I,II	sukuun kuuluu satoja pikkulajeja	2
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>	I,II		3

Hoitamattomassa supassa kasvaa esim. kalliokieloa (alempi kuva).

Koottu kasviluettelo

Sisältää kaikki kasvit, jotka löytyivät joltain kartoitetuista hautausmaista – yhteensä **162 kasvilajia/-sukua**.

Läntinen hautausmaa = LÄN

Vanha hautausmaa = VAN

Mustankallion hautausmaa = MUS

Levon hautausmaa = LEV

Nastolan hautausmaa = NAS

suomenkielinen nimi	tieteellinen nimi	hautausmaat				
		LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
ahdekaunokki	<i>Centaurea jacea</i>	LÄN				
ahojäkkärä	<i>Omalotheca sylvatica</i>			MUS	LEV	
ahokissankäpälä	<i>Antennaria dioica</i>	LÄN	VAN			NAS
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
ahomatara	<i>Galium boreale</i>				LEV	NAS
ahopäivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
ahopukinjuuri	<i>Pimpinella saxifraga</i>	LÄN				
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
aitovirna	<i>Vicia sepium</i>				LEV	
alsikeapila	<i>Trifolium hybridum</i>	LÄN				
harakankello	<i>Campanula patula</i>	LÄN			LEV	NAS
harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>				LEV	
heinätähtimö	<i>Stellaria graminea</i>	LÄN	VAN		LEV	
hentolituruoho	<i>Arabidopsis thaliana</i>	LÄN				
hentosavikka	<i>Lipandra polysperma</i>				LEV	
hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
hoikkahopeahanhikki	<i>Potentilla argentea</i>	LÄN			LEV	
huopaohdake	<i>Cirsium heterophyllum</i>				LEV	
huopavoikeltano	<i>Pilosella officinarum</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
jänönapila	<i>Trifolium arvense</i>	LÄN			LEV	

jänönsalaatti	<i>Lactuca muralis</i>				LEV	
jänönsara	<i>Carex leporina</i>		VAN			
japanintatar	<i>Reynoutria japonica</i>	LÄN			LEV	
jättipalsami	<i>Impatiens glandulifera</i>				LEV	NAS
jauhosavikka	<i>Chenopodium album</i>		VAN	MUS	LEV	
käenkaali, ketunleipä	<i>Oxalis acetosella</i>	LÄN		MUS	LEV	NAS
kalliokielo	<i>Polygonatum odoratum</i>					NAS
kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>	LÄN			LEV	NAS
kangasajuruoho	<i>Thymus serpyllum</i>					NAS
kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>	LÄN			LEV	NAS
kannusruohot	<i>Linaria</i>	LÄN				
karheanurmikka	<i>Poa trivialis</i>					NAS
karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>				LEV	
karvaskallioinen	<i>Erigeron acris</i>		VAN			
katkeratatar	<i>Persicaria hydropiper</i>				LEV	
kellukat	<i>Geum</i>				LEV	
kelta-apila	<i>Trifolium aureum</i>				LEV	
keltamaite	<i>Lotus corniculatus</i>				LEV	
keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>	LÄN	VAN	MUS		NAS
keltamo	<i>Chelidonium majus</i>			MUS		
keltasauramo	<i>Cota tinctoria</i>	LÄN				
ketohanhikki	<i>Argentina anserina</i>				LEV	NAS
ketoneilikka	<i>Dianthus deltoides</i>	LÄN	VAN			
ketotädyke	<i>Veronica arvensis</i>	LÄN				
ketotaskuruoho	<i>Noccaea caerulea</i>		VAN			
ketotuulenlento	<i>Filago arvensis</i>	LÄN			LEV	
kevätleinikkiryhmä	<i>Ranunculus auricomus -ryhmä</i>			MUS	LEV	
kielo	<i>Convallaria majalis</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
kiertotatar	<i>Fallopia convolvulus</i>	LÄN			LEV	NAS
kiiltopaju	<i>Salix phylicifolia</i>				LEV	
kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
koiranheinä	<i>Dactylis glomerata</i>	LÄN			LEV	
koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	LÄN			LEV	NAS

korpikastikka	<i>Calamagrostis phragmitoides</i>				LEV	
kotkansiipi	<i>Matteuccia struthiopteris</i>		VAN			NAS
kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
kurjenkello	<i>Campanula persicifolia</i>	LÄN			LEV	
kurtturuusu	<i>Rosa rugosa</i>				LEV	NAS
kyläkarhiainen	<i>Carduus crispus</i>					NAS
kyläkellukka	<i>Geum urbanum</i>	LÄN				
kylänurmikka	<i>Poa annua</i>	LÄN				
lampaannata	<i>Festuca ovina</i>		VAN			NAS
lehtoakileija	<i>Aquilegia vulgaris</i>		VAN			
lehtohorsma	<i>Epilobium montanum</i>		VAN			
lehtotuomi	<i>Prunus padus</i>				LEV	
leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>	LÄN			LEV	NAS
linnunkaali	<i>Lapsana communis</i>				LEV	NAS
lutukka	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	LÄN				
maahumala	<i>Glechoma hederacea</i>			MUS	LEV	
maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
masmalo	<i>Anthyllis vulneraria</i>	LÄN				
mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>				LEV	
metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>	LÄN		MUS	LEV	NAS
metsäapila	<i>Trifolium medium</i>	LÄN			LEV	NAS
metsähaapa	<i>Populus tremula</i>				LEV	
metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>			MUS	LEV	NAS
metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinacea</i>	LÄN		MUS	LEV	NAS
metsäkorte	<i>Equisetum sylvaticum</i>				LEV	
metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>				LEV	
metsäkuusi	<i>Picea abies</i>				LEV	
metsämitikka	<i>Melampyrum sylvaticum</i>					NAS
metsämänty	<i>Pinus sylvestris</i>				LEV	
metsänätkelmä	<i>Lathyrus sylvestris</i>	LÄN			LEV	
metsätähti	<i>Lysimachia europaea</i>				LEV	
metsätammi	<i>Quercus robur</i>				LEV	
mustaherukka	<i>Ribes nigrum</i>				LEV	
mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	LÄN		MUS	LEV	NAS

niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
niittyjuola	<i>Elytrigia repens</i>	LÄN		MUS		NAS
niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>	LÄN			LEV	NAS
niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>				LEV	
niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>	LÄN		MUS	LEV	
niittysuolaheinä	<i>Rumex acetosa</i>	LÄN				
nuokkuhelmikkä	<i>Melica nutans</i>				LEV	
nurmihärkki	<i>Cerastium fontanum</i>	LÄN		MUS	LEV	
nurmikaunokki	<i>Centaurea phrygia</i>				LEV	
nurmikohokki	<i>Silene vulgaris</i>	LÄN				
nurmilauha	<i>Deschampsia cespitosa</i>				LEV	
nurmipiippo	<i>Luzula multiflora</i>		VAN			
nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>				LEV	
nurmitähkiö, timotei	<i>Phleum pratense</i>	LÄN	VAN			
ojakärsämö	<i>Achillea ptarmica</i>				LEV	
oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	LÄN			LEV	NAS
otavalvatti	<i>Sonchus asper</i>				LEV	
paimenmatara	<i>Galium album</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	
peltohanhikki	<i>Potentilla norvegica</i>				LEV	
peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
pelto-ohdake	<i>Cirsium arvense</i>				LEV	NAS
peltosaunio, saunakukka	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	LÄN	VAN		LEV	NAS
peltoukonnauris	<i>Erysimum cheiranthoides</i>				LEV	
peurankello	<i>Campanula glomerata</i>	LÄN			LEV	
pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	LÄN			LEV	
piharatamo	<i>Plantago major</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
pihatähtimö	<i>Stellaria media</i>			MUS	LEV	
pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>				LEV	
piikkiohdake	<i>Cirsium vulgare</i>				LEV	
pikkutalvikki	<i>Pyrola minor</i>	LÄN			LEV	
pohjankallioimarre	<i>Polypodium vulgare</i>				LEV	NAS
poimulehdet	<i>Alchemilla</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>	LÄN			LEV	NAS

puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	LÄN			LEV	NAS
puna-apila	<i>Trifolium pratense</i>	LÄN				
puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	LÄN		MUS	LEV	NAS
raita	<i>Salix caprea</i>				LEV	
ranta-alpi	<i>Lysimachia vulgaris</i>					NAS
rantamatara	<i>Galium palustre</i>				LEV	
rantanenähti	<i>Rorippa palustris</i>	LÄN			LEV	
rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>				LEV	
rentohaarikko	<i>Sagina procumbens</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	
rentukka	<i>Caltha palustris</i>				LEV	
riidenlieko	<i>Spinulum annotinum</i>				LEV	NAS
rohtotädyke	<i>Veronica officinalis</i>				LEV	NAS
rohtovirmajuuri/lehtovirmajuuri	<i>Valeriana sambucifolia/officinalis</i>				LEV	
rusoamerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>			MUS	LEV	
sahalinintatar	<i>Reynoutria sachalinensis</i>				LEV	
salokeltanot	<i>Hieracium sect. Hieracium</i>	LÄN			LEV	
sarat	<i>Carex</i>				LEV	
sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>	LÄN			LEV	
särmäkuisma	<i>Hypericum maculatum</i>	LÄN			LEV	NAS
seittitakiainen	<i>Arctium tomentosum</i>	LÄN				
siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
sinivuokko	<i>Hepatica nobilis</i>				LEV	
soreahiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>			MUS	LEV	NAS
sudenmarja	<i>Paris quadrifolia</i>				LEV	
syyläjuuri	<i>Scrophularia nodosa</i>				LEV	
syysmaitiainen	<i>Scorzoneroides autumnalis</i>	LÄN		MUS	LEV	
tahmavillakko	<i>Senecio viscosus</i>			MUS		
taigasananjalka	<i>Pteridium pinetorum</i>	LÄN			LEV	
ukkomansikka	<i>Fragaria moschata</i>	LÄN				
vadelma	<i>Rubus idaeus</i>	LÄN		MUS	LEV	
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
valkokarhunköynnös	<i>Convolvulus sepium</i>	LÄN		MUS	LEV	
vanamo	<i>Linnea borealis</i>	LÄN				
voikukat	<i>Taraxacum</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS

vuohenkello	<i>Campanula rapunculoides</i>		VAN			
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>	LÄN	VAN	MUS	LEV	NAS
yövilkka	<i>Goodyera repens</i>				LEV	
yhteensä		83	39	37	122	61

Lähteet

Fitzgerald, H., Eisto, K. & Kiviharju, E. 2020. *Viljelykasvien luonnonvaraisten sukulaislajien suojele Suomessa: Tärkeimmät lajit ja keinoja suojelemaan toteuttamiseksi*. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 38/2020. Luonnonvarakeskus, Helsinki. DOI: [10.13140/RG.2.2.32475.18727](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.32475.18727)

Goulson, D. 2021. The insect apocalypse: 'Our world will grind to a halt without them'. *The Guardian*, 25.7.2021. Luettu 28.7.2021. <https://www.theguardian.com/environment/2021/jul/25/the-insect-apocalypse-our-world-will-grind-to-a-halt-without-them>

Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019. *Checklist of the vascular plants of Finland: Suomen putkilokasvien luettelo*. Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS, Helsinki. <http://hdl.handle.net/10138/307238>

Luonnonsuojeluasetus 160/1997. Liite 3(a): Koko maassa rauhoitetut kasvilajit. Luettu 24.7.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19970160#a17.6.2021-521>

Mossberg, B. & Stenberg, L. 2006. *Maastokasvio*. Suomentanut S. Vuokko 2007. Tammi, Helsinki.

Mäkijärvi J. 2017. *Luonnon monimuotoisuus hautausmailla – haasteet ja mahdollisuudet alueiden ylläpidosta vastaavien näkökulmasta*. Opinnäytetyö. <https://www.theseus.fi/handle/10024/134340>

Punaisen kirjan verkkopalvelu. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Luettu kesä–heinäkuussa 2021. <https://punainenkirja.laji.fi/>

Suomen Lajitietokeskus. Luettu kesä–heinäkuussa 2021. <https://laji.fi>

Ahokissankäpäle on yksi kolmesta hautausmailta löytyneestä silmälläpidettävästä lajista.

LAHDEN
SEURAKUNNAT